

ПРОТОКОЛ № 54
От заседание на Общински съвет Стара Загора, проведено
на 29 април 2011 год.

ПО ТОЧКА 14 ОТ ДНЕВНИЯ РЕД:

Приемане на отчет за дейността на Община Стара Загора в изпълнение на Общински програми по околна среда: „Програма за опазване на околната среда с период на действие 2009 – 2013 г.”; „Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в района гр. Стара Загора за периода 2004 – 2010 г.” и „Програма за управление на отпадъците, с период на действие 2007 – 2011 г.”

Вносител: Светлин Танчев -

Кмет на Община Стара Загора

Общинският съвет прие

РЕШЕНИЕ № 1142

На основание чл. 21, ал. 1, т. 24 от ЗМСМА и във връзка с чл. 79, ал. 5 от Закона за опазване на околната среда приема Отчет за изпълнението през 2010 година на:

- Общинска програма за опазване на околната среда на Община Стара Загора с период на действие 2009 - 2013 г.”;

- Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в района на гр. Стара Загора за периода 2004 - 2010 г ;

- Програма за управление на отпадъците на територията на Община Стара Загора.

О Т Ч Е Т

за дейността на Община Стара Загора през 2010 г. в изпълнение на Общински програми по околна среда: „Програма за опазване на околната среда с период на действие 2009 - 2013 г.”; „Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в района гр. Стара Загора за периода 2004 - 2010 г” и „Програма за управление на отпадъците, с период на действие 2007 - 2011 г.”

През 2010 год. Община Стара Загора е работила по базисна актуализирана Програма за опазване на околната среда, приета с Решение 340 / 22.01.2009 г. на Общински съвет Стара Загора, с период на действие до 2009 - 2013 г. и две съпътстващи Програми, неразделна част от основната:

1. Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в района гр.Стара Загора и План за действие 2004 - 2010 г., приета от Общински съвет Стара Загора, с Решение 207/ 30.09.04 г.

2. Програма за управление на отпадъците, с период на действие 2007 – 2011 г., приета с Решение 790 / 30.11.06 г.

Реализираните действия са в съответствие с приоритетите на Национална стратегия за околна среда 2009 - 2018 г., Общинския план за развитие за 2004 – 2013 год. и Областната стратегия за развитие на област Стара Загора за периода 2005 – 2015 год., съобразени са със специфичните проблеми на района и следват целите, заложиени в програмите.

За реализиране на генералната стратегическа цел „Подобряване качеството на живот на населението в Общината чрез осигуряване на благоприятна околна среда и запазване природните дадености на региона на основата на устойчиво управление на околната среда”, през отчетния период са извършени действия в основните направления на специфичните цели:

Цел 1. Достигане на нормите за качество на атмосферния въздух в населените места.

В изпълнение на Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване на емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества в района на гр. Стара Загора са извършвани следните дейности:

➤ Осъществява се непрекъснат мониторинг на качеството на атмосферния въздух чрез изградените на територията на Общината в рамките на НСЕМ измервателни станции - една АИС, ситуирана в градинката „Зеления клин”, един пункт за ръчно пробонабиране (до РИОСВ) и две системи ДОАС, разположени в с. Могила и с. Остра могила.

➤ От декември 2004 год. до настоящия момент се осигурява своевременна и коректна информация на населението за качеството на атмосферния въздух в Стара Загора и региона чрез публикуване на данните за основните показатели на КАВ от системата за мониторинг в реално време на интернет страницата на общината.

➤ На база установени оперативни връзки с РИОСВ Стара Загора в Общината се получава актуална информация от действащата система за ранно (48 часа предварително) предизвестяване (СРП) на възможностите за замърсяване на атмосферния въздух при наличието на неблагоприятни метеорологични условия. Чрез прогностичния модул на СРП се създаде възможност своевременно да се предприемат мерки за редуциране на емисиите на серен диоксид и да се контролира процеса на пренос на замърсителите. Основната полза от експлоатацията на СРП е чрез предварителна (до 2 дни) прогноза, основана на входящи данни от всички точкови източници на трите централи, както и данни от метеорологичната прогноза, да се даде възможност на операторите на централите да предприемат своевременни мерки за намаляване на мощностите, както и контролният орган, в случая РИОСВ - Ст.Загора, да издаде необходимите предписания, с цел осигуряване качеството на атмосферния въздух.

➤ От месец декември беше стартирана официално работата на нов модул към системата за ранно предупреждение за предоставяне на 48-часова предварителна информация за възможни замърсявания с азотен диоксид на въздуха на град Стара Загора.

Модульт представлява физико-статистически модел, който дава връзка между атмосферните параметри в Стара Загора и замърсяването на въздуха в града по показател азотен диоксид. Той е изработен от екип от специалисти на Националния институт по метеорология и хидрология към БАН по поръчка на МОСВ в изпълнение на „Оперативен план за действие, за подобряване качеството на атмосферния въздух в гр. Стара Загора в съответствие с нормативните изисквания и за предотвратяване, намаляване и ограничаване на здравния риск за населението при превишаване на

установените алармени прагове за различни замърсители на въздуха”, приет през април 2010 год. от Общински съвет. Информацията за прогнозните нива на азотния диоксид дава възможност на експертите от Регионалната инспекция и останалите отговорни институции да предприемат адекватни мерки по ограничаване на замърсяването и предотвратяване влиянието му върху човешкото здраве.

- Съвместно с компетентните органи от РИОСВ е осъществен контрол върху дейността на предприятия и инсталации, източници на емисии на територията на Общината. Извършвани са проверки по сигнали на граждани за нерегламентирани дейности.

- Поради икономическата криза, през 2010 год. дейностите по газифициране на нови домакинства на практика са в застой.

- Извършва се непрекъснат контрол на режима на използване на Зелената зона за краткотрайно паркиране в централна градска част.

- Извършена е частична промяна в организацията на движение в централната градска част.

- Продължават наложените ограничения на достъпа на товарни автомобили с товарносимост над 3,5 тона в ЦГЧ за извършване на товаро-разтоварна дейност.

- Извършена е частична подмяна на автобусите, обслужващи линиите от градския и крайградския транспорт с такива, макар и рециклирани с по-добри експлоатационни характеристики.

- Осъществява се контрол върху строителни и др. открити площадки, за снижаване нивата на прахови емисии.

- Община Стара Загора като партньор по проект „Оценка, намаляване и предотвратяване на замърсяването на въздуха, водата и почвата в регион Стара Загора”, финансиран основно по Норвежката програма за сътрудничество с България и Румъния за икономически растеж и устойчиво развитие, получава в пълен обем резултатите от извършените по проекта широкообхватни изследвания. По проекта са обследвани води, почви, атмосферен въздух, растителни и животински проби от територията на общината и региона. Извършен е скрининг на човешкото здраве.

- Извършени са дейности по енергоефективно саниране на сградите на три ясли, четири детски градини и две училища в град Стара Загора, село Хрищени и село Старозагорски минерални бани в изпълнение на проект „За децата на Стара Загора с отговорност и любов”, финансиран по ОП „Регионално развитие”.

- Осъществява се контрол върху дейностите по поддържане чистотата на градската територия, при необходимост се изискват от фирмата концесионер допълнителни мерки за миене и почистване на определени зони.

- Продължава изпълнението на мерките за намаляване на газова и прахови емисии при експлоатация на Общинско депо за ТБО в местността „Мандра баир” – осъществява се денонощна охрана; контрол на постъпващите за депониране отпадъци и ежедневно запръстяване.

От заложените за 2010 год. в програмата и актуализирания план за действие мерки за подобряване качеството на атмосферния въздух всички са изпълнени, а тези с по-продължителен срок ще се изпълняват и през настоящата година.

Като резултат от всички предприети мерки, данните от измерваните показатели, регистрирани от пунктете за мониторинг на КАВ през 2010 год., показват трайна тенденция за намаляване на нивата на основните замърсители серен диоксид, въглероден оксид и азотен диоксид. В табл. 1 е представена динамиката на изменение на средногодишните стойности на измерваните показатели за контрол на качеството на атмосферния въздух от автоматичната станция в Стара Загора. От таблицата ясно се

виждат основните тенденции. Особено значима е степента на намаление на средногодишните стойности на показателите серен диоксид и сероводород. През 2010 год. се наблюдава и снижение на средногодишната стойност по показателя азотен диоксид, като са регистрирани само 3 превишения на средночасовата норма при 189 часа с превишения през 2009 год. На табл. 2 са представени броя на превишенията на показателите през 2010 год., регистрирани от АИС „Зеления клин”.

През 2010 год. се наблюдава превишение на нивата на озон в района на АИС „Зеления клин”. През месец юли са регистрирани 8 часа в продължение на два дни с превишения на прага за информиране на населението и алармения праг. Предприети са необходимите мерки за информиране на населението. Озонът не е замърсител, който се емитира директно в атмосферата, той се получава в резултат на фотохимични процеси на взаимодействието на азотните оксиди и летливите органични съединения под влияние на високи температури и слънчева светлина. Естествените фонове стойности на озона във въздуха са около 30 mg/m^3 , но могат да стигнат много по-високи стойности (напр. 120 mg/m^3).

Регистрираните превишения на останалите замърсители - азотен диоксид и фини прахови частици са в нормите на допустимия бр. превишения за една календарна година, който за показателя азотен диоксид е 18 бр, а за фините прахови частици - 35 бр.

Въпреки относително добрите резултати обаче, през 2010 г. спрямо 2009 г отново е регистрирана тенденция към повишаване на бр. на превишенията, отчетени от АИС „Зеления клин” по показателя фини прахови частици ПМ10 и те са достигнали нормата от 35 превишения в рамките на една календарна година. Броят на регистрираните през 2010 год. от ДОАС с. Остра могила превишения на нормата за прахови частици ПМ10 е 6 денонощия. За сравнение можем да отбележим, че броят на превишенията за 2010 год., регистрирани от Комплексна фонова станция „Рожен” е с едно денонощие повече - 7 денонощия. Регистрираните превишения в Стара Загора са изключително през зимния сезон и се дължат основно на увеличаващият се брой домакинства, които се отопляват с твърди горива, употребата на некачествени горива, нерегламентирано изгаряне за отопление на отпадъчни продукти, разпиляване на остатъчни материали от зимното поддържане на пътните настилки. Подробен анализ на източниците, детайлна оценка на факторите, които са допринесли за превишенията: специфични за общината условия, климатични характеристики и специфични за мястото дисперсионни характеристики, оценка на годишните и моментните емисии на ФПЧ₁₀, моделна оценка на актуалния принос на отделните сектори/източници и мерки за намаляване на замърсяването са представени подробно в Актуализираната програма, представена за обсъждане на Общински съвет.

Резултатите от мониторинга на качеството на атмосферния въздух по отношение на специфичните замърсители фосген (COCl_2), хлор (Cl_2), хлороводород (HCl), циановодород (HCN) и киселинност (pH) на атмосферните валежи, измерени от ДОАС с. Остра могила, през целия период на тяхното изследване показват значително по-ниско ниво от пределно допустимите норми на показателите.

Цел 2. Осигуряване на достатъчно по количество и качество вода за населението и икономиката на страната.

По този приоритет основни ангажименти има ВиК дружеството, което стопанисва и поддържа водопроводната и канализационна мрежа и съоръжения на територията на общината. Ролята на общинска администрация се свежда до упражняване на контрол.

➤ Към края на отчетния период - 31.12.2010 год. ГПСОВ все още не беше изградена и пусната в експлоатация. Причините са извън компетентността на общинска администрация.

➤ Извършени са дейности по изграждане на вътрешната мрежа на канализационната система на кв. „Кольо Ганчев“. Дейността е съфинансирана от ПУДООС и общински бюджет.

Цел 3. Опазване и поддържане на богатото биологичното разнообразие

➤ Популяризиране на възможностите за развитие на екотуризъм в района на Сърнена Средна гора.

➤ Продължават дейностите по реализиране на лесоустройствения проект за общинския горски фонд.

➤ Упражнява се контрол при осъществяване на дейности по събиране на билки от общински и държавни терени.

➤ Осъществява се превантивен контрол чрез инструментите на процедурите по Специфична оценка, ОВОС и Екологична оценка по прилагане на европейската екологична мрежа „Натура 2000“ на местно ниво.

Цел 4. Подобряване на управлението на отпадъците

➤ Основен приоритет в това направление е подготовка на инвестиционен проект за изграждане на Регионално съоръжение за третиране на отпадъците в регион Стара Загора. През разглеждания отчетен период е извършено следното:

а. Проведена е процедура по ОВОС с Решение по ОВОС с № 4-4/2010 год. на Директора на РИОСВ Стара Загора, което одобрява изграждане на Регионално съоръжение за третиране на отпадъците на площадка „Ракитница - изток“ и допуска предварително изпълнение на решението. Решението по ОВОС беше обжалвано от Инициативен комитет от с. Ракитница пред Административен съд Стара Загора. Първото заседание по това дело се проведе на 17 февруари 2011 год. На заседанието съдът се произнесе, че частта за предварително изпълнение на решението по ОВОС е незаконосъобразна, тъй като административният орган (РИОСВ - Стара Загора) не е посочил конкретна хипотеза за мотивиране на допускането. РИОСВ и кметът на Община Стара Загора и председател на Управителният съвет на СНЦ „Регионално сдружение за управление на отпадъците“ в законоустановения срок обжалват пред Върховния административен съд (ВАС) определението за отмяна на предварителното изпълнение. Очаква се определение на ВАС по обжалването.

б. С финансовата подкрепа на Кохезионния фонд са изготвени в пълен обем предпроектни проучвания, даващи възможност за кандидатстване за финансиране на проекта от Оперативна програма „Околна среда“.

в. Извършена е процедура на делба на общински имоти и имоти от ДГФ и е изработен парцеларен план на имотите, включени в обхвата на бъдещото съоръжение на площадка „Ракитница - изток“.

г. Извършена е процедура за промяна на статута на собствеността и предварително съгласие за промяна на предназначението на имоти от общински поземлен фонд.

д. Получено е положително становище от Изпълнителна агенция по горите към МЗХ за предварително изключване от горския фонд на 225 дка гори държавна собственост.

е. Изготвени са становища от експлоатационните дружества за водоснабдяване и осигуряване на ел. енергия на обекта.

ж. Изготвено е Техническо задание за изработване на ПУП.

з. Изработени са и са в процес на съгласуване и одобрение Подробните устростетвени планове на претоварни станции Казанлък, Гълъбово и Гурково. Провеждат се процедури по промяна на предназначението на земите от площадките на претоварните станции.

➤ Продължават дейностите по повишаване ефикасността на функциониране на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки:

- Към 31.12.2010 год. в системата за разделно събиране е обхванато 100 % от населението на гр. Стара Загора, увеличен е броя на точките с цветни контейнери за разделно събиране.

- Съвместно с организацията по оползотворяване „Екопак България” АД се провеждат информационно-образователни кампании за информирание и насърчаване на гражданите за разделно събиране чрез въздействие на различни целеви групи – ученици, деца от детските градини и техните родители.

- В сградата на Общинска администрация се поддържа системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки и офис хартия в цветни кошчета, разположени на всеки етаж. През годината от служителите са събрани разделно и предадени за рециклиране 0,5 тона отпадъци от пластмасови опаковки и 1,5 тона отпадъци от хартиени опаковки и офис хартия.

Въпреки положените усилия резултатите от функционирането на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки не са задоволителни, като се наблюдава тенденция за намаляване на количеството на предадените за рециклиране материали. Тази тенденция е за всички основни видове материали. През 2010 год са предадени за рециклиране 483 т. хартия; 184 т. стъкло и 162 т. пластмасови опаковки, като тези количества за 2009 год. са съответно 648 т., 241 т. и 261 т. От извършените наблюдения и анализи като предполагаема причина за състоянието се извежда на първо място икономическата криза, която води до намаляване на потреблението на опаковани продукти и принуждава определена група граждани да изваждат от контейнерите и предават за своя сметка на изкупвателни пунктове събраните вече в цветните контейнери материали за рециклиране.

➤ Въведени са системи за разделно събиране, транспортиране, временно съхраняване и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване, негодни за употреба батерии и акумулатори и излезли от употреба моторни превозни средства на територията на общината. През м. юли бяха подписани договори с организации за оползотворяване на съответните масово разпространени отпадъци. Практически работата по системите за разделно събиране стартира на 12 октомври с проведена пресконференция за популяризиране на дейностите.

За разделно събиране на негодни за употреба батерии са разположени контейнери в 166 точки от територията на общината. За удобство на гражданите съдовете са разположени в търговски обекти, обществени и административни сгради и учебни заведения в град Стара Загора и във всички кметства на общината. Извозването и обезвреждането на този отпадък е задължение, което се осъществява от Елтехресурс АД.

Събирането и извозването на излязло от употреба електрическо и електронно оборудване (ИУЕЕО) се извършва целогодишно от мобилни екипи на фирма „Сплавкоммерс” АД по дни и часове съобразно подадени заявки от страна на гражданите, притежатели на оборудването. Заявки за извозването на ИУЕЕО се приемат на e-mail: order@makmetal.eu или на телефони: **0887 77 19 73, 042646023.**

Излезлите от употреба автомобили гражданите могат доброволно да предават за рециклиране след подадена заявка до оператора фирма „Сплавкоммерс“ АД, при което ще получават съответстващо на стойността на автомобила заплащане. Изоставените върху държавни и общински терени стари автомобили след определена процедура по приканване за доброволно предаване, се извозват принудително до центъра за рециклиране без компенсиращо заплащане за притежателите им.

Трите организации съвместно с Община Стара Загора през целия период на действие на договорите ще провеждат активни информационни кампании за стимулиране на гражданите за тяхното включване в системите за разделно събиране. През 2010 год. бяха разпространени 5000 бр. листовки за информиране на гражданите. Организациите по оползотворяване провеждат и национални информационни кампании по съответните отпадъци.

Като резултат от дейността от територията на общината за два месеца бяха събрани и предадени за обезвреждане или оползотворяване следните количества опасни и масово разпространени отпадъци:

- излязло от употреба електрическо и електронно оборудване - 453 тона, от които 450 предадени на място в базите на оператора и 3 т. събрани чрез мобилните екипи от адреси на граждани и общинска администрация;

- излезли от употреба моторни превозни средства - 650 бр. автомобили са предадени доброволно от гражданите. Няма принудително репатрирани автомобили;

- негодните за употреба батерии се събират в точките и няма извозени и предадени за обезвреждане количества.

- Поддържа се сертифицираната система за управление на околната среда съгласно ISO 14001 с обхват Административно, правно и информационно обслужване на граждани и юридически лица. Проведен е външен надзорен одит на системата и е продължен срока на действие на сертификата.

- По повод дати от природозащитния календар са проведени мероприятия и информационни кампании с целеви групи от населението за популяризиране екологичната политика на общината; за формиране на съзнание и интерес за икономии на природни ресурси; отговорно отношение към природата и привличане на заинтересованите страни в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на околната среда.

- Постъпленията от гражданите и фирмите от такса за битови отпадъци и получени средства от наложените санкции са използвани за осигуряване на съдове за съхраняване на битови отпадъци (БО); събиране, транспортиране и депониране на БО; подобряване на графика и честотата на сметосъбиране и сметоизвозване; почистване на уличните платна, площади, алеи, паркове и другите територии на общината, предназначени за обществено ползване. Изразходването на средствата за поддържане чистотата в Община Стара Загора се извършва съгласно одобрена от Общински съвет план - сметка.

- Упражнява се контрол върху неопасните производствени отпадъци чрез въведения разрешителен режим за депониране на общинското депо в местността „Мандра баир“. Издадени са 53 броя разрешителни. Поддържа се база данни за количествата отпадъци по видове и произход.

- Във връзка с въвеждане на регионалния принцип на управление на отпадъците и предстоящите действия по изграждане на Регионалните съоръжения за третиране на битовите отпадъци е извършена актуализация на „Програмата за управление на отпадъците на територията на Община Стара Загора“. Актуализираната програма и плана за действие към нея са предоставени за обсъждане и приемане от Общински съвет.

Цел 5. По-широко участие на обществеността в решаване на проблемите на околната среда.

➤ Чрез интернет страницата на общината на обществеността се предоставя актуална информация, свързана със състоянието на околната среда, предстоящи и проведени екологични събития и мероприятия.

➤ По повод дати от природозащитния календар са проведени мероприятия и информационни кампании с целеви групи от населението за популяризиране екологичната политика на общината; за формиране на съзнание и интерес за икономии на природни ресурси; отговорно отношение към природата и привличане на заинтересованите страни в процесите на вземане на решения по въпросите на управление на околната среда.

➤ Предоставяни са административни услуги на гражданите, чрез издаване и съгласуване на документи в съответствие с разпоредбите на екологичното законодателство.

➤ Изготвяни са експертни становища и съдействие по конкретни проблеми, свързани с опазване на околната среда.

➤ Извършени са проверки и са предприети действия по сигнали и жалби на граждани, касаещи екологични проблеми.

Изводи:

В Програмите за опазване на околната среда, за оценка и управление качеството на атмосферния въздух и управление на отпадъците са включени задачи и дейности, които са с едногодишен до петгодишен срок на изпълнение.

Мерките, включени в плановете за действие, които са със срок на изпълнение през 2010 г., са реализирани, а заложените в по-дългосрочен аспект са в процес на реализация. По отношение на по-голяма част от компонентите на околната среда действащите програми предлагат възможности за решаване на екологичните проблеми и като резултат са отчетени подобрения, които ще допринесат за постигане на заложените стратегически цели.

В съответствие с изискванията на законодателството в областта на опазване на околната среда две от програмите: „Програма за оценка и управление качеството на атмосферния въздух, намаляване емисиите и достигане на установените норми за вредни вещества” и „Програма за управление на отпадъците на територията на Община Стара Загора” са актуализирани и представени за обсъждане от Общински съвет.

Гласуване: „за” – 26, против-няма, възд.се-1
Приема се.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ СТАРА ЗАГОРА
ПРЕДСЕДАТЕЛ: /п/ ТЕНЧО РУКАНОВ